

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 14 fill.
készenlért 12 fill., többszörre 10 fill. fizetendő.
Begyedj minden egyes beiktatásért 10 fillér.

Hivatalos hirdetések

100 szög 2 kor. 6) fill., azontul minden szó 3
fillérjével számítottatik.

A nyiltterben:

minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér.
Velünk a közönségben levő hirdető-irodák, elő-
fizetők, vagy a gyakori hirdetőket tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . 10 kor. — fill.

Hat óra . . . 5 kor. — fill.

Három óra . . . 2 kor. 50 fill.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Egyes számok 20 fillérré kaphatók

a kiadóhivatalban.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zs'kert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

→ vasárnap reggel. ←

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba
(Takaré- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA.

„BARS”

XXIV. évfolyamára

1904. január hó 1-én új előfizetést nyitunk.

„BARS” a jövőben is az marad a mi eddig volt a barsmegyei közélet hű tükré. városunk fejlődésének figyelmes kísérője, vármegyénk érdekeinek szószólója és tantorítatlán harczosa.

Hogy ezen czélokot annál biztosabban szolgálhassuk, vármegyénk és városaink érdekeinek hathatós védelmezését elérhessük, szükségünk van az egész társadalom támogatására.

Ezért szölitjük fel vármegyénk egész társadalmát a „BARS” kipróbált zaszlaja alá.

„BARS” előfizetési ára:

Egész évre . . . 10 kor. — fill.

Fel évre . . . 5 kor. — fill.

Negyedévre . . . 2 kor. 50 fill.

Hivatalos közlemény.

3814/1904. szám.

Hirdetmény.

Az országgyűlési képviselő választók 1904. évre érvényes állandó névjegyzékének 1 példány megérkezvén, — értesítetik a közönség, hogy azt a város iktató hivatalában a hivatalos órák alatt bárki betekintheti és le is másolhatja.

Léva, 1903. december 31.

Bédogh Lajos
polgármester.

Uj esztendő.

Boldog újvet! . . .

Millió és millió ember ajakáról hangzik el ez a szó és sohasem volt őszintébb, közvetlenebb, mint most; sohasem vágyódott az ember oly erősen egy boldogabb, egy jobb esztendő után, mint ma, anyai oka és olyan nagy szüksége volt rá a magyar embernek, mint a jelenben, amikor az élet minden terén ádáz küzdelemmel folyik a harc a mindennapi kenyérért s a

szegénység és nyomor óriási mértékben növekedik, a mikor a munkás magyar nép már nem leli meg otthonát a hazában, hanem idegenbe vándorol, mert a gazdasági, ipari és kereskedelmi viszonyok nehézségei miatt nincs reménye arra, hogy megélhetését idehaza biztosítsa s lehetőségét és munkaerejét érvényesítse.

Amikor az idő végtelenségének egy-egy újabb határkövéhez érünk s az emberi időszámítás táblájára egy újabb számot rovunk, nem tehetjük ezt anélkül, hogy visszapillantást ne vessünk a multa, amely immár visszahozhatatlanul tűnt el a mindenségbe és ne vizsgálódjunk vajjon hányadán is vagyunk az öblös torokkal hirdetett haladással és fejlődéssel, amelyekkel áltattak bennünket?

Most, amidőn számításait minden ember újra kezdi s reménység váltja fel ismét csalódásait, meg kell állania az idő határkövével s a multak történetéből le kell vonni a tanúságokat, mert csak úgy jelölheti meg az irányt és utat a beláthatatlan jövőbe, ha tevékenységének, munkásságának s cselekvésének eredményeit összegezve szem előtt tartja mindazt, ami javára vagy kárára szolgált s ekként okulva nagyobb erővel igyekszik megteremteni az oly sokszor óhajtott jobb, boldogabb jövőt.

Ha visszatekintünk a letűnt esztendő eseményeire s feledeztük azokat a küzdelmeket, amelyek társadalmi és közéletünk terén ádáz tusát viltak, szomoruan látjuk, hogy közügyeink terén a személyi érdekek kerekedtek felül s nyomultak előtérbe a közjólét rovására; azok a büszkén mutogatott s bár szép alkotások létesültek városunkban, mégis a közélet erkölcsi félelmetes módon meglazultak s tünetei mind sürűbben mutatkoztak az egész vonalon. Az elvekhez való szilárd ragaszkodás akarata szinte kiveszett az

emberekből s nem a köz, hanem az egyén érdeke képezte legtöbb esetben az emberek cselekvésének rugóját. Az egyetértésnek, a közös munkálkodásnak tudata nem hatotta át az emberek agyát oly mértékben, mint azt a közjólét előmozdítása s a város polgárságának boldogulása megkövetelte volna. A létért való küzdelem is mind elkecserepedtebb volt a mult évben, a gazdaság, az ipar s a kereskedelem pangása, a kereset hiánya és a közterhek szaporodása a szegénység és nyomor terjedését idézték elő. Társadalmi életünk szintén csak szinylődött, az elevenességnek, életkedvnek alig pattant ki egy szikrája, csupa széthuzás uralkodott közöttünk s az ellenséges indulatok árja csapongott felettünk. Az emberek idegeit nemesebb indulatok nem izgatták, a tevékenység terétől távol tartották magukat, hivatást és erőt alig éreztek magukban arra, hogy a meggyengült magyar szellem, magyar gondolkodás, a művészet irodalom ügyét sem véve ki, a tevékenységre való hajlamot felkeltsék.

De vajha ez esztendő lezártaival annak bajai és szenvedései is elmúltak volna, vajha a rettenetesen megsanyargott magyar nép nyomorúsága is megszűnt volna, akkor bizalommal és reménységgel néznénk a jövő elé.

Rámutathatunk azonban egyes szép eredményekre is, a melyek az elmúlt esztendő fogják dicsekedni minden időben. A mult évben létesítettük a város villamos világítását, mely noha nagy áldozattal járt, de a közönség szükséges anyagi eszközöket a legnagyobb készséggel szavazta meg. Konvertáltuk a város adósságát s így a terheket némileg könnyebbé s elviselhetőbbé tettük.

Nyom nélkül tehát még sem mult el az esztendő. Bár nem valánk kincses ládák sáfárai, legalább iparkodtunk a modern kor szellemével lépést tartani.

Most a midőn egy pillanatra megállunk az új év küszöbénél, lehetetlen, hogy eszünkbe ne jusson, hogy még oly sok tenni való vár ránk a jövőben, a melyeket mind csak úgy lehet megvalósítanunk, ha megszűnik közöttünk az egyenetlenség, ha társadalmi életünket elevenné, mozgékonyvá tesszük és a közügynek iránt nagyobb érdeklődéssel viseltetik polgárságunk, s önzetlenül, hazafias lelkesedéssel és egyetértéssel munkálkodik e város lakosságának anyagi jólétén és boldogulásán.

Közöttünk az egyenetlenség élesztő kovása a felekezetiességben találja melegágyát. Fájdalom, hogy akadnak közöttünk kaputos emberek, akik érdekeik szolgálatának kivételében nem éppen válogatósak az eszközök alkalmazásában. Ők a piacon, korcsmában épp úgy hányják a felekezetiesség üszkét, mint a zöldasztalnál és különös, hogy az ily sátáni erényekkel vértezett demagógok közöttünk eddig követőkre találtak. — Az emberi gyarlóságban rejlő szenvedély olykor vakká tesz bennünket és gyakran letérünk a közérdek szolgálatának színteréről s jobb meggyőződésünket megtagadva, eltasztjuk magunktól még azokat is, akik vézna karjaikat segélyért könyörögve, nyújtják felénk.

Az újév küszöbén azonban tegyük fogadalmat, hogy szeretett polgártársaink érdekében lelki nyugalommal s szenvedély nélkül szolgáljuk a közjót és cselekvésünket jövőre mindenben a testvéri szeretet, egyetértés irányítsa!

Épen azért szilárd kitartást kívánunk közönségünknek, hogy saját érdekét jól felfogva a közjó előmozdításán lelkesedéssel munkálkodjék, mert csak akkor lesz igazán boldog az új esztendő!

TARCSA.

Ha . . .

Ha korholnak majd engem;
Korholj te is — ne védj soha!
Nem téped össze lelkem,
Csak szídj, csak korholj engem;
A világ oly irigy s ostoba;
— Ne védj soha!

Ha néha rólam szó esik,
Gonyos mosolylyal ajkadon
Avagy kaczagva; mond nekik, . . .
Ahogy kívánják, szeretik,
— S ezt szívesebben hallgatom,
Mint védő szavad ajkadon.

Felőled én sem kérdezek;
Senkitől soha semmit.
Ne kérd — ha meg nem értheted — miért?
S ne ródd fel vétkemet,
Hogy nem kérdeztem eddig,
Senkitől, soha, semmit!

Ha kinevetnek engem,
Ne vess te is velük, — ne vess!
Nem téped össze lelkem;
Ne vess, kaczagj ki engem;
Higgyek, hogy mindent elfeledsz, . . .
— S szeress, szeress!

Karafiáth Jenő.

Szilveszter estéje.

Csattogó hideg odakünn s benn meleg szoba; derült szavak és emelkedett gondolatok, ezek képezik a Szilveszter-éj költészetének kettős világát. Hanem az évek is olyanok, mint a nők, akkor legboldogabbak, ha nincs történetük s mikor legkevésbé érezzük távozásukat, akkor köteleznek legfőbb hálára maguk iránt. Mint a régi egyip-

tomiak halotti törvényszéke elé, ugy idézzük mi is itéletünk elé a meghalt időt s vajmi ritkán kapja meg az a fölmentést bírájától. Ne legyünk elfogultak önmagunk iránt, ismerjük el, hogy az emberek szükségét érzik egy évben egyszer legalább egy kis csöndes megszólásnak tenni ki a háromszázhatvanöt elmúlt napot s mivel ezek ugysem térnek többé vissza, hogy ellenők tanulmányozzanak, jó alkalom rájuk kenni minden mulasztást, minden tévedést, melyet dátum nélkül követtek el.

Bizonyos tekintetben a Szilveszter-éj a karácsony másod virágzásának is volna nevezhető. Legalább van a „megkésztett ajánlókészletnek” egy osztálya, a kik — mivel nekik a karácsony igen nagyon beesik a hónap közepe felé — a mivel udvalevőleg a pénzügyi sulypont nem mindig jár együtt, tehát ilyenkor rögtönöznek egy kis pótkiadást a szeretet és örömszerzés ünnepéből. Csakély fizetésű kis hivatalnokok, osztaléokra szerződött mozgóügynökök, el nem számolt bizományosok, öregek levelét későn kapott jogász ifju urak, vagy olyanok, kiket a karácsony egy vagy más okból cserben hagyott. Ezek számára még mindig marad a zöld fenyő fácskának egy épen maradt virulató ága s a kis Jézus elég kegyes ő éretttük még egy nappal megtoldani vendégjátékát. Ilyenkor aztán még egyszer felszeng az öröm a gyermekek ajkán, a minapi karácsonyfa félig hamvadt kék, zöld, piros gyertyái még egyszer föllobognak s ezuttal bizást körömnnyire éghetnek; a zajos, kivilágított ablakhoz még egyszer odasompolg az árva

koldusfiu s még egyszer néz be irigy sohajjal a szük kis szobákba, melyekben mégis annyi boldogság elfér e napon.

A kalács és mákos-készlet is ép anyyi, hogy marad még újév reggeli kávéjukhoz egy darab s egyszóval mintha még egyszer fölpihegne az a nagy szív, az emberiség szíve, mely a megváltás napján oly gyors lüktetésre éledt s még egyszer utána dobogna az iramító időnek: „maradj, ne távozz egy kissé még, hisz oly szép valál.”

Minden kedélyessége daczára a karácsony ünnepében még mindig van valami önző vonás. Nem kiterjeszteni, de szűkebbre vonni igyekszik a családiaság körét, csak a legbensőbb elemeket egyesíti magában egy gyűrűvé, melynek központja a nyugzó gyermekvilág, s idegen szív be nem hatolhat abba a varázsláncba, melyet a vérség kötelékei egymásba fonódva képeznek.

A Szilveszter sokkal kevésbé kizárólagos; nem a zárkózott méltóság, hanem a friss és derült kedély az eleme, mely a párolgó tea mellett szívesen barátokzik és nyújtja kezét boldognak-boldogtalannak. Itt vig deák társaság regél kalandot-kalandra s csapongó kedve vidám szeszszénésében megintatja borából — az asztalterítőt is; ott zörgő dió mellett járja a kártya, melynek harminczkét leveléből a jól felszaporodott rokonság és komaság mellett alig fekszik már egy-kettő, s mire a csere az utolsóig ér, az első már álmosan biccent fejével. De ki is gondolna itt a kártyás esélyre? Nagyobb és fontosabb dolog köti le mind egyikük figyelmét. Szemeiket az órára szeg-

zik s néma áhitattal számítják a perczeket, melyek az ő esztendő az újól elválasztják Bizonytalan elfogódás lopózik észrevétlen a szívekben s mire az óra hosszú beregésével jelzi útéseit, minden lélegzet fennakad s ünnepeles izgalom közt számítja fennhangon mind a tizenketőt.

A legkedélyesebb asztaltárs fölemeli poharát s általános csend körépette felköszönti az új esztendőt. S bizony soknak szíve elszorul és szemébe könny lopózik az ékes szavak hallatára. Mert melyik családnak ne volna egy olyan benfentese, a ki míg a játszi tréfa és kedély igazi mestere, addig máfelől a megrikatásra is kétségtelen hivatással bír. Az ő igazi Janus-kedélye játsza egyszerre a szételő és funerator szerepét. Tanácsban bővelkedő, szavakban pallérozott s mindenik jelenvaló közt ő az, ki a haló rokon szemét befogja, ki az ujszülött családtagot a keresztvíz alá tartja, a serdülő diákokakát tanulásra sürkálja s buzditó példaképpen egy-egy ujdou'uj hatással is megajándékozta: kire esnék tehát méltobban az ő esztendő elparentálásának szerepe is?

És mennyi szeszélyes ötlet, tréfa, meg szójáték kiapadhatlan forrása is ez a boldog Szilveszter napja!

A kis Gabinak éppen tegnap újságolta nagy szemmeresztgetések közt a tanítója, hogy (borzasztó még elgondolni is) az imént érkezett meg a szomszéd városba egy ember, a kinek annyi fűle van, a hány nap az esztendőben. Volt láрма és riadalom: „néztek meg!” Mig végre kisült aztán hangos

Az iskolás gyermekek, korcsma — és dohányzás.

Írta: Lóday Gyula.

Ha a gyermeked fölserdült és tán már elhagyta az iskolát, akkor ne várd be, míg maga választ magának pajtásokat; mert tapasztalásága könnyen tévútra vezet, hanem magad nézd körül magadat a rokonok és falubeliek becsozott és szemelj ki két-három jóralvó, becsületes társat fiad, vagy leányod számára, ezeknek társaságát ajánld gyermekeidnek. Hivassd el a kiszemeltet házához — mulassanak otthon vasárnap, litánia után. Játsszanak ártatlan játékok dióért. Meséjél el nekik valami épülesterős és hasznos dolgot s így kikerülnek a korcsmák és annak korai látogatását, jelesen alkalmat nem nyújtasz a sikamlós tréfákra, csunya beszédekre kártya játékokra, mely minden rossznak a kuforrása jól tudván, hogy a korai dohányzás által elgyöngülnek, elcsenevésznek, elviszik kedvüket a templomtól, az imádságtól.

Szó a mi szó, a gyermek még le sem rázta az iskola porát, már belelélt a fonóházakba, a toll- és kukoricza fosztóba, ahová jóralvó lelkiismeretes szülő nem ereszti gyermekét, ha csak a ház tisztességéről nem vagyunk fájdalmasok, vagy magunk ott nem lehetünk.

Az alig fölcsaperedett gyermek a felnőttekkel versenyt füstöl, káromkodni tanul s az alkoholizmus rabjává lesz.

Olyan mindennapi dolog ez, hogy a pőfékelő gyermeket sokszor még a hatóság, sem annak közegei, de még maguk a szülők sem veszik észre. Mily veszedelmet jelent a gyermek szájában a füstölő szivar, annak elszomorító példáival minduntalan találkozunk.

Egészségi szempontból káros a dohányzás a fejlődésben levő gyermekek légzőszervére, gyomor és idegeire izgatólag, gyengítőleg hat mindenre, melyből kifolyólag hányást, szédülést, fejfájást okoz. De nem csak egészségi szempontból káros, hanem közrendészeti tekintetből is. Hiszen tudjuk, hogy a tüzesetek nagy százaléka a dohányzó gyermekek révén keletkezik. A szivart boldog, boldogtalan kaphatja.

Már a löport, mérget csakis hatósági bizonyítvány fölmutatása, vagy orvosi rendelet mellett szabad árusítani. Erélyes intézkedéssel érvényt lehetne szerezni a tilalomnak. Itt a társadalomnak, a hatóságnak kellene közbelépnie. Torkára kellene forrasztani minden tankötelességet a szivart. Már több esetem is volt a javából, hol 7—12 éves gyermek szájából kivertem az égő szivart, a 13—15 évesekről beszélni is fölösleges, hisz ezek már az apjuk segítő társai, jogot formálnak mindenben, a hetes pakli és a cigarettá papír már zsebében is disze-

nevetések között, hogy nem is lehetett több füle, mivel dec. 30-tól jan. elejéig mindössze is 2, mond két nap van.

Mulató pajtások dülöngözve találkoznak össze az éjjeli csapodéktól nedvesen tükröződő járdákon. S az előbbi jó szándékot, hogy hazamennek, még jobb váltja fel, hogy le se fekdünek ebben az évben s lesz a két hazamenetelből — egy hatalmas muri és ki neheztelne ilyenkor a legényemberre, mikor csendesebb, háziassabb családapák gyomra is nem egyszer megkivánja az ujesztendő felvirradtával a káposztás levest.

A minden hivatalos egyéniségek legtisztességes utóbbika, a bakter, ki talán azért oly egyforma udvarias mindenki iránt, mert senkit sem ismer nappalról, — ha lehet, most még szerényebb alázattal emeli meg fülére husott sikkját, mint máskor.

Minő boldog szaka is az évnék az, melyben még föl sem nyitjuk jóformán szemünket s már ott zengorognak előttünk az üdvözlő jegyek, levelek, khorusban zengedezve a „Boldog újévet! Ujév! Minő csodás ingerrel, lással teljes e szó. A fejekben még az ó-év ki nem aludt mómora s a szíben és akaratban már új tett erő pezsgésel s a mint a karácsonyban a mult hozta meg szeretete zálogát a fejlődező zsenge jövőnek, most a jövő viszonzza hálája adóját a multnak.

Vagy lehet-e szebb és édesebb viszonzása a karácsonyi szeretet ajándékainak, mint egy egyszerű virágcsokor a tömzsi kis gyermekkézben, naiv verses mondókéval fűszerezve, de a melynek refrainje mégis a legtisztább, legösszintébb kívánság:

— Boldog újévet!

Groszy Sándor.

leg. Hát a pálinka ivásról, eme pusztító italról mit szólunk?

Ez már annyira divatba ment népünk-nél, hogy a tejtől elválasztott gyermeket már pálinkás kenyérral tömik. A tapasztalt azt igazolja, hogy ilyen gyermekek szellemileg hátramaradnak, eltompulnak, testileg eldurvulnak s erkölcsi züllés bizonyos fokára sülyednek. Nem csoda tehát, hogy ilyen ittas környezetben felnevelt gyermek lelkileg testileg tönk szélére jön, megszokottá válik nála a káromkodás, cauf és illetlen beszédek elsajátítása, hogy sok esetben ezeknek halálára meg-megáll az eszünk. Parsang táján 13—15 éves, sőt már mindennapi iskolás gyermekek egész éjszakákat átdözsölnek — szülői felügyelet nélkül — hogy milyen durva, arcpirító enyelgések közt folyhatik itt a mulatság, könnyen elképzelhető.

Vannak megyei, miniszteri rendeletek, de ki hajtja végre ezeket? A tanító, ha ezeknek végrehajtását szorgalmazza, csak ő szíves meg sokszor ennek a levét, mert legtöbb esetben ő reá hártják a felelősséget s rá adásál jutaimul kapja még a lakosság ellen-szenvét is.

Az itt elmondottak alapján szerény véleményünk az, hogy ámbár a feladat sikeres megoldása a népevelőkre, vagyis a tanítókra nehezedik, de ennek kedvező megoldása csak akkor sikerrel keresztül vihető, ha ezek mellett a lelkeskedő papság hatalmas szavát a szószékről, a jegyző az asztal mellett, az orvos a nép közt járásban, bele vonva az értelmiségnek ama faktorait is, a kik a néppel gyakran érintkeznek, annak erkölcsi életére döntő befolyással bírnak. Ha minde-nik ez irányban megteszi kötelességét — vallásos, józanul gondolkodó embereket tudni fe-günk nevelni.

Betlehemeseink és magyarságunk.

Egy ethnografiai adalékkal szolgálhatok annak a lelkes táborunknak, mely keresi az óvszereket városunknak az ellen a megállapított társadalmi betegsége ellen, mely ott válik akuttá, hogy a mi ismert magyaros szellemünk nem tud hódítani a perifériákon a csak interurbán jellegű. Az én adalékom annyi, hogy Szilveszter-estéjén beállítottak családunkba a mi betlehemeseink s az „első angyal“ azt kérdező, hogy magyarul vagy tótul parancsolja-e a jászolos uri társaság a Tekintetes kis Jézuska születésének történetét, mód nélkül ajánlotta a tót misztériumot, mint hosszabbat és szebbet. A szent idők modern izü s csetlő-botló nyelvű vigézőknek ez utóbbi vállalkozása azonban megbukott. A gyermekek a magyar Jézuska pártjára állottak, s imígyen hallgatták végig a zengzetes hozannát, melynek librettójából persze a „nyaklalesett“ s „a kőfalra kapaszkodó“ angyalkát töröltük. Kellő módon megtette hatását a kivilágított betlehem, a magyar koronás angyal, „gubó“ urnak csörgő pöndörődésai s végzetben az öt száraz torok öblösége. Mi öregek azon-

Magyar Remekírók.

IV. Sorozat: *Kurucz költészet*; *Kisfaludy Sándor* munkái, I. köt.; — *Széchenyi István* gr. munkái, I. köt.; — *Vörösmarty Mihály* munkái, IV. köt.; — *Tompai Mihály* munkái, II. köt.; — *Kiadja a Franklin-Társulat*, Budapest, 1903.

(Folytatás.)

Bárhogy van is, erre a kötetre szükség volt s valóban örülhettünk, hogy megjelent. Széchenyi munkáinak elfogytával nagyalakja is kezdett feledésbe merülni, pedig nemzetünknek mindig nagy szüksége van olyan példákra, a minőt Széchenyi mutatott s az olyan tanításokra, a mikkél ő oktatta haladásra a nemzetet. Igaz, hogy az iskolákban olvastatnak szemelvényeket a munkáiból; de míg egyfelől az, a mit az iskolában tanulunk vagy olvasunk, később — épen mert az iskolában foglalkoztunk vele — kicsiségnek vagy figyelemre nem méltónak tesz, addig másfelől ezek a kivonatok — épen mivel a komolyabb, elvontabb rész hiányzik belőlük — nem elégítheti ki azt, a ki magasabb rendű intenzióval óhajtaná tanulmányozni a Széchenyi iratait. Így, a ez az első kötet — kivált a Berzeviczy alapos és szélesen megírt tanulmányával együtt — valósággal nyeresége irodalmunknak és örökké becses kiadvány marad.

A „Magyar Remekírók“ IV. sorozatának többi három kötetében a *Kisfaludy Sándor* Tompa és Vörösmarty egy-egy kötetét kapjuk.

A *Kisfaludy* első kötetéhez *Heinrich Gusztáv* irt alapos, kritikai bevezetést. Nála rátermettebb kritikuskunk aligha akadt volna erre a munkára, mert a *Kisfaludy Sándor* költészetének helyes méltatásához okvetet-

ban — mint annyiszor az éppen tűnő esztendőben — a nyelvkérdésre voltunk kíváncsiak s a daljáték végeztén a következőket tudtuk meg: Láva városában két „banda“ kap engedélyt. Mindeniknek öt tagja van s minden szereplőnek minden szerepet meg kell tanulnia, még pedig az inkriminált tót nyelven is, azon oknál fogva, hogy a szomszédos községekbe is jogosítványuk van. A mi bandánkban: csak ketten tudnak tótul, a többi három szajkó mótra vágtá be a tót szöveget megtudtuk azt is, hogy a városban is többfelé kívánták a tót kiadást s református magyar falukon is rekriminálták azt. — Tisztességes felháborodás keletkezett a tényálladék felvételére s az asztaltársaság egyik matematikai kínálmokban szenvedő tagja — a kire ráfógták, hogy aproximative mindig megmondja, hogy a pohárban hány csepp bor volt — rögtön ki is számította, mennyi kár éri a két banda révén a szt. Ünnepek alatt a magyarságunkat. Horoskópját gyufaszálakból így állította fel: naponként egyre-másra 30 tót előadás átlag 10-ös bámuó csapat előtt 300 vendég; 10 nap alatt ez 3000 rovás; a két banda részéről összesen 6000 pofon a magyarság eszméjének. Hasznatlan lumpok! Tartottatok 600 előadást! Nem érdemeltek tehát — kérek egy pillanatnyi csendet: 600C osztva 600-zal — 10 fillérnél többet! Annyit sem, mert kolbászt, sonkát is lopkodtatok a magyar Jézuska érdemeinek kisebbítésére!... A magyaros toaszt közben sietve iszkult a banda, nem ugyan Betlehembe, de a szomszédba.

A tenger vi-cseppakkból lesz; magyarságunk terjedésében is figyelembe venni az ilyen apróságokat, sőt talán éppen ezeket. Az én kedves szilveszteri társaságom ez esetben azt javálja, hogy rendőrségünk inentul csak olyan bandának adja ki a betlehem-ját és engedélyt, melyben a „pásztorok“ at Arpad apánk nyelvén figyelmeztetik az angyalok a menyből lejtött s barmok közt jászolban nyugvó kis Jézuskárr.

A gyerekek még a következő „Adalékokat“ tudták meg a pántlikás regösöktől: A két „banda“ az idén csak egyszer került össze ugyanazon faluban. A „hogyajjai“-nak csörgő bo'jai itt a „szappanos-utcai banda“ hátán csörgöttek. Az elmúlt esztendő nemcsak a tisztviselőkre volt szomorú. Ők a rendeset nem szedték össze, „pótlék“ pedig alig akadt, ho'ott bő subát béreltek, a miért fizetni fognak 6 koronát; ha lyukas lett minden öltésre egy hatossal többet. Az „öreg-angyal“ be akarta őket csapni, a minék folytatása lesz a földi bíróságnál is. A csörgős botokra kellő számu előjegyzés történt, de a legzebb egy koronáért még megvehető. Magára a betlehemre és az első-angyal koronájára nem akadt tisztességes vevő. Ezeket hát elteszik a jövő esztendőre, mikorra is ajánlják magukat minden kereszényi szeretetébe. No mi is őket kétnyelvűségük okán literátus rendőrfőkapitány Urunk szíves figyelmébe!

A lévai kir. járás írószág ügy-beosztását Csebi Pogány Virgil kir. járásbíró az 1904. évre a következőleg állapította meg: Az 1896. évi 73465 sz. I. M. rendeletben foglalt ügyviteli szabályok 1 és 3. §§-ai alapján a lévai kir. járásbírósnál az

lenül szükséges az olasz, francia és német irodalom tüzetes ismerete is, ezt pedig Heinrich Gusztáv teljes mértékben bírja, Csakis így sikerülhetett az a bevezetés, a melynek küönben még az is érdeme, hogy nemcsak a költőt, hanem az embert is megismerteti velünk, Ebben az I. kötetben *Himfi Dalainak* mind a két részét: Kesergő és a Boldog szerelmet kapjuk.

A *Tompai munkáinak* II. kötetében a Dalok, Ódák, Románzok és Balladák foglalnak helyet. Ezt *Lévay József* rendezte sajtó alá, a ki az első kötethez gyönyörű bevezetést irt Tomparól. A *Vörösmarty* munkáinak IV. kötetét, melyet a nagyköltő leg-hivatottabb kritikusa, *Gyulai Pál* rendezte sajtó alá, a drámai költeményeket (2 köt.) tartalmazza s a legvastagabb kötetek egyike (362 lap), a melynél ebben a sorozatban csak a *Széchenyi* munkáinak I. kötetét terjedelmesebb (390 lap), Látni való ebből, hogy a kiadó társulat ugyancsak bőkezű, mert az eredetileg 15—20 ivre terjedő kötetek helyett gyakran ad 22—25 iveseket is. A kötetetek kiállításá minden tekintetben mintaszerű és hasonló az előbbiekhöz.

A „Magyar Remekírók“ 55 kötetben jelennek meg öt-öt kötetes sorozatokban, minden télévben. Az egész mű ára díszes kötésben 220 kor. s megrendelhető *Nyitrai és Társa könyvkereskedésében* Léván, vagy magánál a kiadócégnél (*Franklin Társulat*, Budapest, IV. Ezeret-utca 4.) s hogy bárki könnyen megszerezhesse, havi 3 koronás részletfizetésre is kapható.

(Vége.)

1904. évre vonatkozólag a következő ügy-beosztást állapítom meg. I. Csebi Pogány Virgil kir. járásbíró ügykörébe fognak tartozni az „E“ elnöki, „E“ egyeztetési, „A“ anyakönyvi kiigazítási ügyek, „Fh és fm“ fizetési meghagyási és megkeresésbeli ügyek, a polgári szóbeli keresetek, kérelmek és nyilatkozatok, egyeztetési kérelmek felvétele, s végül az „Sp II.“ lajstromba vezetendő mindazon polgári perek, a melyekben az I-ső r. alperes vezeték nevének kezdő betűje az I—Zs. betűk között van. Ezekben felül Bajka Csajkó, Derezlány, Gr.-Mikola, Gr.-Szöllös, Gr.-Vezekény, Hólvény, Kis- és Nagy-Endrőd, Kis-Kozmaly, Lékér, Mészö-Kis-Salló, Nagy-Salló, Nemes-Oroszi, Új-Bars, Szódó, Zseliz és Zsemelér községekbeli ingatlanokra vonatkozó telekkönyvi ügyek s az összes telekkönyvi átalakítási és egész köz-ségi határokrá kiterjedő telekkönyvi helye-beosztási ügyek. 2. Dr. Elek Mór albiró elintézési ügykörébe utaltatnak a „BI“ lajstromba vezetendő mindazon járásbíróági vétségi és kihágási ügyek, amelyekben az I-ső r. vádlott vezetőknévénél a kezdő betűje A—H betűk között van, továbbá a „Pv“ polgári vegyes, „Ö és Ób“ örökösödési ügyek. 3. Dereánó Vilmos albiró ügykörébe fognak tartozni az „Sp I.“ lajstromba vezetendő mindazon polgári perek, amelyekben az I. r. alperes vezeték nevének kezdő betűje az A—H betűk között van, a „V“ végrehajtási, „M“ polgári megkeresési ügyek. Ezekben felül mindazon községekben ingatlanokra vonatkozó telekkönyvi ügyek, amely köz-ségek nevei csebi Pogány Virgil kir. járásbíró ügy-beosztásában nem említettnek. 4. Dr. Szabó Gyula helyébe kinevezendő bíró elintézési ügykörébe utaltatnak a „BII“ lajstromba vezetendő mindazon járásbíróági vétségi és kihágási ügyek, a melyekben az I-ső r. vádlott vezetőknévénél a kezdő betűje az I—Zs. betűk között van, a „Bv“ büntető vegyes, „Vb“ vizsgáóbírói és „Br“ büntető megkeresésbeli ügyek és az összes büntető panaszok felvétele. Csebi Pogány Virgil kir. járásbíró elnöki ügyekben dr. Elek Mór albiró, egyéb ügyekben Dereánó Vilmos albiró fogja helyettesíteni. Dereánó Vilmos albirót helyettesíti Pogány Virgil kir. járásbíró. Dr. Elek Mór helyettesíteni fogja a kinevezendő albirót és ez viszont őt. Csebi Pogány Virgil kir. járásbíró ügykörébe beosztott ügyek az I-ső számu jegyzői irodában Farkas Orbán irodatiszt által, dr. Elek Mór és Dereánó Vilmos albirók ügykörébe beosztott ügyek, a II-ik számu jegyzői irodában Zeke Gedeon irnok által és a kinevezendő albiró ügykörébe beosztott ügyek a III-ik számu jegyzői irodában Dautsch Ignác irnok által fognak kezelteni. A külhatósági kézbesítések a III-ik számu jegyzői irodában kezeltenek. A sommás szóbeli keresetek, egyeztetési, fizetési meghagyás kibocsátása iránti, ugy egyéb szóbeli kérelmek és nyilatkozatok s a bünyügyi panaszok hetenként kétszer és pedig szerdán és szombaton a délelőtti órákban vétetnek fel. Hetenként szerdán és szombaton ünnepnapok kivételével törvény napok lesznek, a mikor a felek polgári perük tárgyalására a délelőtti órákban idézés nélkül is megjelenhetnek annál a bírónál, a kihez küönben is a fenti betű beosztás szerint perük tartozik. Az I-ső emeleten elhelyezett gyűjtő szekrény kulcsát a II-ik sz. jegyzői iroda kezelője veszi át, s az ott összegyűjtött beadványok naponként reggel 9 órakor, vásár és ünnepnapok kivételével délután 3 órakor fognak kivéteni. A pósán érkezett küldemények az ügyviteli szabályok 19. §-ban foglaltak szem előtt tartásával az I-ső számu jegyzői irodában fognak átvéteni. A jegyzői irodák a felek részére délelőtti 9—10 óra között s a vásár és ünnepnapok kivételével délután 3—4 óráig lesznek nyitva. Az első tárgyalásokat Csebi Pogány Virgil kir. járásbíró keddi napokon, Dereánó Vilmos albiró a hétfői napokon tartja, s az ügyészi megbizottal tartandó tárgyalásokat dr. Elek Mór albiró a hó első és harmadik a kinevezendő albiró pedig a hó második és negyedik pénteki napján fogják tartani a sürgős esetek kivételével. A letartóztatottak törzseknyvi bevezetése a határozatot hozó bíró felügyelete és felelősége alatt [azon kezelő által történik, a hol a vonatkozó ügy kezeltenek. A pénzbüntetések előírása felügyeletem alatt az I-ső számu jegyzői irodában történik s e végül a jogerős határozatok a határozatot hozó bíró vagy a kezelője által az illető bíró felelősége mellett az I-ső számu jegyzői irodában esetről-esetre bemutatandó. Ezen ügy-beosztás a közvetlen felügyelő hatóságnak bemutatattik és jóváhagyás után az ügyviteli szabályok által előírt módon köztudomásra lesz hozva.

Kelt Léván, 1903. évi decz. hó 11-én.

Pogány

kir. járásbíró.

Különbélek.

— **Új esztendő.** Az idő végtelenében ismét egy év lepergett. Lapunk ezen számával pályafutásának új évfolyamát kezdi meg. Ha visszatérünk az elmúlt esztendőre s látjuk a közélet terén elért eredményt, városunk fejlődését, ha látjuk városunk polgárságának a közjó érdekében kifejtett tevékenységét, szerénytelenég nélkül, mondhatjuk, hogy mindezekből némi része van lapunknak is,

mely a közügyek szolgálatára állott mindenkor s mely önzetlenül s lelkesedéssel munkálkodott városunk és vármegyénk előhaladásán. De talán igazságtalank voltánk, ha mindezen eredményeket a szokásos banális frázisokkal magunknak foglalnánk le, mert ha lapunk a közvélemény hű kifejezője volt s ha mint ilyen, súlylyal bírt a felvetett társadalmi problémák, közérdekű kérdések helyes megoldásánál, akkor az érdem legnagyobb része lapunk nagyrabecsült munkatársait illeti, a kiknek tollát az önzetlen lelkesedés és meleg érdeklődés vezette közügyeink iránt, a kik, mint a terger munkásai, jutalmat, kitüntetés nem várva segítettek bennünket szóval és tolla mindenkor az igazság érdekében vívott harcunkban. Most, a midőn az új év küszöbén visszajelentést vetünk a múltba, hálás szívvel köszönjük meg munkatársaink szives támogatását s a midőn nekik és kedves családjuknak boldog új évet kívánunk, a jövőre nézve is kérjük eddig is tapasztalt szives támogatásukat.

Városi közgyűlés. Léva r. t. város képviselőtestülete 1903. évi december hó 30-án tartotta évnegyedek közgyűlését, melyet a szokásos polgármesteri jelentés kapcsán tekintettel a szép eredményre, a városi helypénzeszedők részére 100 K. jutalmat szavazott meg a közgyűlés; Huberth Vilmos indítványára elhatározta, hogy a Léva-párkányánai vas ut menetrendjének jobb csatlakozása és a vonatok meggyorsítása végett a törvényhatóságot megkeresi, hogy ez ezeket a kereskedelmiügyi miniszternél kérelmezze. A birtokváltozási városi-illetékről szóló szabályrendelet tervezetét és a tisztviselőket, alkalmazottakat és szolgák nyugdíj szabályzatának tervezetét tárgyalás előtt kinyomtatni s a képviselők között kiosztani rendelte. Jóváhagyta a polgármester határozatát J u h á s z László óvadéka által levonandó városi követelésekre vonatkozó az Juhász László óvadékának maradványát bírói letébe helyezni rendelte. Véglegesen átvette az építési vállalkozótól a városházat és óvadék kiadatni rendelte, mind az által az észlelt kisebb hibák rendbehozataláig 1000 koronát visszatartani rendelt. Majd jóváhagyta a közgyűlés a Svarba Endrével kötött adásvevési szerződést, a lévai kórház egyesülettel kötött szerződést és a pecsenyesütőboltok és áruóhelyeknek egy évre történő bérbeadását. Zólyomvármegye megkeresésére kijelentette a közgyűlés, hogy Lajos Antal és fia lévai illetőségüket már rég elvesztették. A lévai öngyűlés kérvényének a városi ház nagytanárnok tanácsot tartására leendő átgondolást iránt nem adott helyet a közgyűlés. Végül a házaló kereskedés korlátozására vonatkozó szabályrendelet módosítását elfogadta.

Királyi kitüntetés. A király Dr. H a s s a k J a k a b Turóc vármegye főorvosának, Dr. H u s z Z s i g m u n d lévai ügyvéd és atyjának, a közegészségügy terén szerzett érdemei elismerésül, a Ferencz József-rend lovagkeresztjével adományozta.

Karácsonyi estély. Szépen sikerült estélyt rendezett a „Lévai Iparos Övasszövetség” 1903. évi december 26-án karácsony másod napján, amelyen a kör helyisége zsúfolásig megtelt. A műsort a dalárda nyitotta meg szép, magyar dalokkal. Ez után a Sósperc című monológot adta elő Vojacek István közte szés mellett. Majd a különböző korok nőiről írt a szép tanulmányra válló értekezését olvasta fel Kucsera Béla joghallgató, ki szép előadásával nagy hatást ért el. Erre népdalegyveleget énekeltek: Korpás Böske, Korpás Mariska, Pigler Katicza és Kutsera Gizella. Hlavács József, Lutovszky Károly, Oudrejkovics Adolf és Pigler Árpád A szépen csengő daok precíz előadását zajoson megtapsolták. E után a letébe helyezett csóka című magánjelentet adta elő Kucsera Gizella, ki természetes élénkséggel, ügyes előadásával nagy sikert aratott. Végül a dalárda éneke után tréfás tombolajáték következett, mely zajos döröltésget kellett. Ez után asztalokhoz ült a közönség s a késő éjjeli órákig a legjobb hangulatban maradt együtt.

Protestáns estély. A lévai ev. ref. egyház kebelében alakult „Bethlen Katalin Keresztény nőegylet” 1904. évi január hó 1-én tartotta meg az „Oroszlán” fogadó nagytermében harmadik protestáns estélyét melyet a gyülekezet éneke vezetett be. Ez után Patay Károly nagy-szecssei ev. ref. lelkész nagyhatalmú, az egymás iránti szeretetről szóló beszédével nyitotta meg az estélyt, mire Horváth Lajos ref. theologus szép bar on hangon a galyarabok énekét énekelte, mely nagy tetszésben részesült. Ez után XXXVIII. szoltart énekelte az ujonnan alakult ref. daloskór Kutassy Dénes tanító vezetése mellett; majd ismét Horváth Lajos adta elő nagy hatással Várdi Antalnak A tanu című szép költeményét. Ez után Csekey Vilmos a ref. egyház főgondnoka tartott a társadalmi életrol nagy tudossággal fogadott felolvasást. A szép tanulságos előadást Silga Irénke és Vég Rózika kisasszonyok párbeszéde követte, mely a műsor egyik legszébb száma volt. Majd a ref. daloskór énekelte Kutassy Dénes tanító kísérete mellett. Erre D. Ráky József IV. éves tanítóképezdész szavaltá Gyulai Pökányé cz. költeményét melyen átérzeve. Az önépítést a gyülekezet éneke fejezte be. Az estély végeztével Birtha József lelkész vallásos iratokat, bibliákat, falraváló bibliai idézeteket osztogatott.

A „Kath. Legényegylet” január 10-én tartandó színjátékkal egybekötött farasangi mulatságára vonatkozólag serényen folynak az előkészületek s ketség sem fér hozzá, egyike lesz az a farsanglegsikerültebb estélyeinek. E napokban szétküldötték a meghívókat is, mely tartalmaznak a következő: Isten áldja a tisztas ipart! Szorgalom és munkásság! Vidámság és tréfa! Szeretet és összetartás! Vallásosság és erény! A „Lévai Róm. Kath. Legényegylet” 1904. jan. 10-én az „Oroszlán”-hoz címzett fogadó termében, saját házalapja javára színjátékkal egybekötött zártkörű táncvígjátékot rendez, melyre kívül czimzett urat és becses családját tisztelttel meghívja az elnökség. Belépő-díj: személyjegye 1 kor. 60 f. — Csajádíj 3 kor. Kezdeté este fél 8 órakor. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel vétetnek és hirdapilag nyugtáztatnak. Jegyek előre válthatók: Nyitrai és Társa, Borcsányi és Csernák fizeteiben, az egyesület helyiségeiben és este a pénztárnál. Szinra kerül: Ősi Erények történelmi színjáték Hunyadi János korából 3 felvonásban. Irta Erdősi Károly az orsz. központi kath. legényegylet másodelnöke. Rendező: Sipos Antal egyeületi elnök. Szereplő személyek: Hunyadi János Valásik József, György vitéz hű embere Medveczky László, Viad Drakul havasföldi oláh vajda Horváth Gyula, Kelemen mester iparos Petrács Lajos, Erzsike Laczko Annuska k. n., Pirocska Litauszky Jaczika k. a. leánya, László Novotny Gyula, Hanyi Osztrovszky János segédak Kelemenél, Vörös Mihály kalandor Hajnal József, Gábor háziszolga Csenger Ferencz, óh kém Oberth József, Sugó: Lengyel Béla. Ezen darabot 1903 év elején hatszor egymás után adták elő az Országos Központi Kath. Legényegyletben. I. felvonás: Hittért, hazáért. Történelmi: 1443. karácsonyan Orsován II. felvonás: A nemzet gyásza. Történelmi ugyanott 1444. december elején. III. felvonás: Hunyadi karácsonya. Történelmi 1444. karácsony estéjén. — A rendezőség kéri mindazokat, a kik tévedésből eddig meghívót nem kaptak volna, azt bármely tagnál bejelenteni sziveskedjenek s kész örömmel fogják azt sürgősen jóvátenni.

A lévai izr. nőegylet ma este 8 órakor tartja működő előadását és előképekkel egybekötött táncestélyét. A rendezőség a élen Fenyősi Károly már hetek óta fardozik azon, hogy ezen estét kellemsé, feledhetetlenné tegye. Mint értesülünk, városunk és vidéke részéről is rendkívüli az érdeklődés s így jogosult a remény, hogy ezen estély egyaránt sikerülni fog tekintve a jótékony cél, kívánatos is.

Ujévi üdvözlések. Mult számunkban szóvá tettük az ujévi üdvözlések megváltásának hasznos voltát, a mely nem maradt üres frázis. A jó példával a lévai kaszinó járt elő, melynek tagjai elhatározták, hogy a begyűlt összeget a szegény gyermekek fölsegítésére fordítják. A kitett éven a következő urak váltották meg az ujévi üdvözlést: Dr. Lakner Zoltán, Dr. Kaszaniczky Kálmán, ifj. Ordódy Vilmos, Bodrogközy Zoltán, Juttus Arthur, Bartók Ferenc, Schwarz Lipót, Huberth Vilmos, Gyapay Gusztáv, Dr. Kmoskó Béla, Dr. Weisz Zsiga, Dr. Weisz Lipót, Schubert Pál, Dr. Hets Béla, Solty Gusztáv, Layrer Károly, Lengyel Gyula, Faragó S. mu, Dr. Medveczky Károly, Dr. Karsák János, Dr. Klein Jakab, Deák Árpád, Krauser Sándor, Harsághy Nándor, Schwarz Ferencz, Medveczky Sándor, Mihályi István, Dalström Gyula, Konitz Hugó.

Lelkész választás. Kutassy Dénes ev. ref. lelkész, Kutassy Dénes lévai ev. ref. főtanító fiát, a várpalotai ev. ref. egyházrendes lelkészévé választotta meg.

Megjutalmazott tanítók. A „F. M. K. E.” lévai választmányja a magyarosítás terén valóban hazafias missiót teljesít. Ezen egyesület saját küldöttjei által időről-időre szokott meggyőződést szerezni a felügyelete alatt lévő 11 tótajku község iskoláiban a magyar nyelv tanítása s terjesztéséről. S aztán az eredményhez képest megszokta jutalmazni a tanítókat. Ezen jutalmak ez idén következők: A karácsonyi ünnepet előtt következőképen lettek kiosztva: I-3 osztályu 80—80 koronás jutalomban részesült H l a v á n y i János garamkeszi, Simrák Mariska csejki, B e h u l a Mariska garamkelecsényi és L e h o c k y Márton nagykozalmalyi; II-od osztályu 60—60 kor. jutalmat kapott P i v o n k a István óbarsi, Nyitrai János dobóberkáljai, H u l j a k János garamuifalusi, Z a c h a r Ignác garamszőlősi, P e l c e r István garamkelecsényi, G e r ö f i Henrik csejki, H a v a s i Otilia óbarsi és III-ad oszt. 20—20 kor. jutalmat pedig V a l t e r Anna sólymosi, B r e z á n s z k y Irma garamszőlői és L e d é n y i Aranka tolmácsi tanítók illetve tanítónők. Ezenkívül az egyesület átadott B á t h y Gyula esperesnek 1000 drb magyar énekes és imakönyvet, hogy ezt ezen iskolák tanulói közt ossza ki. Az ismétlő tanulók pedig díszesebb imakönyvekkel meg lesznek jutalmazva. Hogy a magyarosítás ezen tótajku községekben így szép eredménnyel folyik, az a kitüntetett tanítókon kívül első sorban Báthy Gyula kerületi esperes tanfelügyelőnek köszönhető.

Kinevezések. A pénzügyminiszter most nevezte ki a vármegyei pénztárak államosítása alkalmával átvett közigazgatási tisztviselőket. Mint a hivatalos lap közli: Gódor Gyula volt Barsvármegyei főpénztár-

nokot és Kosztolányi Atilla főszámvévőt pénzügyi számvizsgálókká, Ruffy Lajos elnököt a X. fizetési osztály 2. fokozatába és Schiller Otót X. fizetési osztály 3 fokozatába pénzügyi számellenőrökké, Valach István alszámvévőt a XI. fizetési osztály 1 fokozatába és Rajczy Kálmánt XI. f. o. 2 fokozatába számtisztviselők névezte ki.

A villamos világítás a mult év utolsó napján városunkban megkezdődött. Az első benyomás elég jó. Szép és intenzív fényt adnak külföldön és ivlámpák, melyek alatt szinte nappali fényben uszik az utca. Az izzólámpák is elég jól működnek, csak az ez egy kifogásunk van, hogy nagyon ritkán vannak s így egyik világító köre el nem éri a másikat.

Jótékonyág. A lefolyt évben az irg. nővérek intézetének folyosóján felállított szent Antal perselyéből a főnöknő kiosztott 4200 d.b. kenyeret, egyébb élelmi szert, fát gyógyszer és a téli hónapok alatt 20 szegény kapott naponként ebédet.

Előléptetés. Holy Gyula lévai kir. járásbírósi joggyakornok, tartalékos honvéd őrmestert az igazságügyminiszter 1904 évi január 1-től számítható ranggal tartalékos honvéd tiszteljeséget nevezte ki.

Törvényhatósági bizottság választás. A vámosladányi kerületben megüresedett egy törvényhatósági bizottsági állásra a napokban megejtett választáson Balbach Árpád dobogói urad. in éző választott meg.

Anyakönyvi adatok. A lévai anyakönyvvezető hivatalát a következő adatokat vették: 1903. évi születések 225; és pedig rom. kath. 158, ev. ref. 25, ág. hitv. ev. 7, görög kath. 1, izr. 34. Ezekből halvaszületett 5. Halálozás 172, rom. kath. 121, gör. kath. 1, ev. ref. 25, ág. hitv. ev. 9, izr. 16. Házasság 59, rom. kath. 34, ev. ref. 8, ág. hitv. ev. 3, izraelita 4, vegyes 10.

Léván december hónapban meghaltak. Szabó István élt 56 évet, özv. Makacs Józsefné sz. Hindi Julianna élt 65 évet, Lokota Adolf élt 63 évet, Kálnai István élt 86 évet. Fehér Tibor élt 2 1/2 évet, Adler Ignác né sz. Berger Józsa élt 58 évet, Kristóf János élt 1/4 évet, özvegy Prebera Pálné sz. Zalka Francziska élt 76 évet.

Gondoljon mindig arra, hogy a lélek-szervek meghűtése, mint a tüdő gége, torok s egyéb bajoknak borzasztó következményei lehetnek. A ki ilyen betegségeknek van kitéve, vagy pedig aszthmában, gége — torok — tüdőhurutban, nehéz lélekzésben, mellszorulásban, vagy hasonló bajokban szenved, az használja az általánosan elismert és kedvelt „Pectora” fűszer-teát, mely szer csodálatos hatással bír mind ezen betegségeknel.

A ki a „Pectora” fűszer-teát valódi, hamisítatlan állapotban akarja megozatni, forduljon közvetlen csakis a Diana gyógyszer-tárhoz, Budapest, Károly-körut, 5 sz., mely azt csomagonként 2 koronájával küldi meg.

APRÓSÁGOK
Rovatvezető: Z U H A N Y.
Beszélgetés.
András: Nagyon rossz idő jár koma!
Márton: Mintha csak én mondanám!
András: Megdül minden gabona!
Márton: Mintha csak én mondanám!
András: Számár kezd, koma!
Márton: Mintha csak én mondanám!

Közönség köréből.
Igen szép megható ünnepély folyt le a hó 22-én Nagy-Málason az állami iskolában. Nagyságos Motesitzky Sarolta kisasszony 70 gyermek között osztotta széjjel ajándékaikat; nagy öröme volt ugy a falubeli, valamint a cseléd gyermekeknek is, miután ez náluk szokatlan meglepetés volt, nagy ugrandozással futottak haza, a hol szüleik szintén majdnem könnyes szemekkel fogadták őket. De azok a néma könnyek sokkal többet mondtak köszönet gyanánt, melyet leírni lehetetlenség.

Én, a ki ezen örömeimnek szemtanuja voltam, el nem mulaszthatom, hogy a gyermekek és szülők nevében a szives ajándékozónak köszönetet ne mondjak.

Nagy-Málas, 1903. decz. 24.
teljes tisztelettel
Juhász Kálmán.

Lévai piacziárak.
Rovatvezető: Kónya József rendőrkapitány.
Buzsa m.-mászánként 14 kor. 10 fill.
14 kor. 40 fill. Kétszeres 12 kor. 40 fill.
12 kor. 80 fill. — Rózsa 12 kor. 10 fill. 12 kor. 40 fill. — Arpa 11 20 kor. 80 fill. 12 kor. 20 fill.
Zab 10 kor. 40 fill. 10 kor. 80 fill. — Kukorica 10 kor. 20 fill. kor. 10 80 fill. Bab 14 kor. 40 fill. 15 kor. 20 fill. — Lenese 16 kor. 20 fill. 17 kor. — fill. — Köles 9 kor. 40 fill. 10 kor. 20 fill.
Vetőmagvak 50 kilónként Budapesten. Lóheremag 54 — 62 korona Luczernamag 56 63 korona, Impragnált Répa mag — — kor. Répamag — — kor. Mubarmag — — — — kor. Baltacsim 14 15 — kor. Bükköny — Vöröshere 56 62 kor. Fehér here 65 100 Komoczi fűmag — — Thimothems 22 24 kor.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.
1903. évi decz. hó 27-től 1904. január hó 3-ig
Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Weiner Lipót, Herzfeld Karolin	fiu	Zoltán

Halálozas.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Adler Ignác né Berger J.	58	Szívizombaj
Novák István	65	Sz. b. elégt.
ö. Preber P.-né Zatyko F.	76	M. h. izzad.
Kristóf János	3 h.	Gyermek aszály

Nyilttér.
1903. V. 752/2 szám.

Árverési hirdetmény.
Alulirt bírósági kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 § a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az ar. maróthi kir. törvényszéknek 1903. évi 4031 számú végzése következtében dr. Kmoskó Béla ügyvéd által képviselt Spitz J. és fia cégéjé javára **Dajcs Kálmán és Lovicsk Ferencz** ellen 229 kor. 22 fill. a jár. erejéig 1093. évi december hó 3-án fogamatot kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1330 koronára becsült következő ingóságok u.m.: vizj malom és berendezései nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a lévai kir. járásbírósig 1903-ik évi V. 752/2. számú végzése folytán a fenti kor. tőkekövetelés, és járulékaik erejéig **Oroszkan** leendő alk. közlésére **1904. évi január hó 15-ik napjának délelőtti 8 órája** határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyerte volna, ezen árverés az 1881. LX. t. c. 120. § a értelmében ezek is elrendeltek.

Kelt, Léván 1903. évi decz. hó 22 én.
Holy
kir. bir. kiküldött vhtó.

1903. V. 297 szám.
Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 § a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy az aróthi kir. törvényszék 1903. évi 1523 sz. végzése következtében Huberth Vilmos ügyvéd által képviselt Pitzner Sándor javára **Dudok Flórián és neje** ellen 1000 kor. es jár. erejéig 1903. évi május hó 18-án fogamatot kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 2300 koronára becsült következő indóság u.m.: vizi malom és berendezése nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a lévai kir. járásbírósig 1903. évi V. 297/4 számú végzése folytán fenti tőkekövetelés s jár. erejéig **Csatán** leendő megtartására **1904 évi jan hó 15-ik napjának d. e. 8 órája** határidőül kiütetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Léván, 1903. évi decz. hó 28. n.
Zeke Gedeon
kir. bírósági végrehajtó h.

Kiadó üzlet!
Kiadó 1904 évi március hó 15-től a város központján (Kalvin-téren) szép bolti helyiség (kirakattal). 2 műhely szobával és hozzátartozó 3 szobás lakással, melyben 22 év óta szabó üzlet volt, azonban egyéb üzletre is alkalmas, bővebbet **FORGÁCS MIHÁLY** háztulajdonosnál.

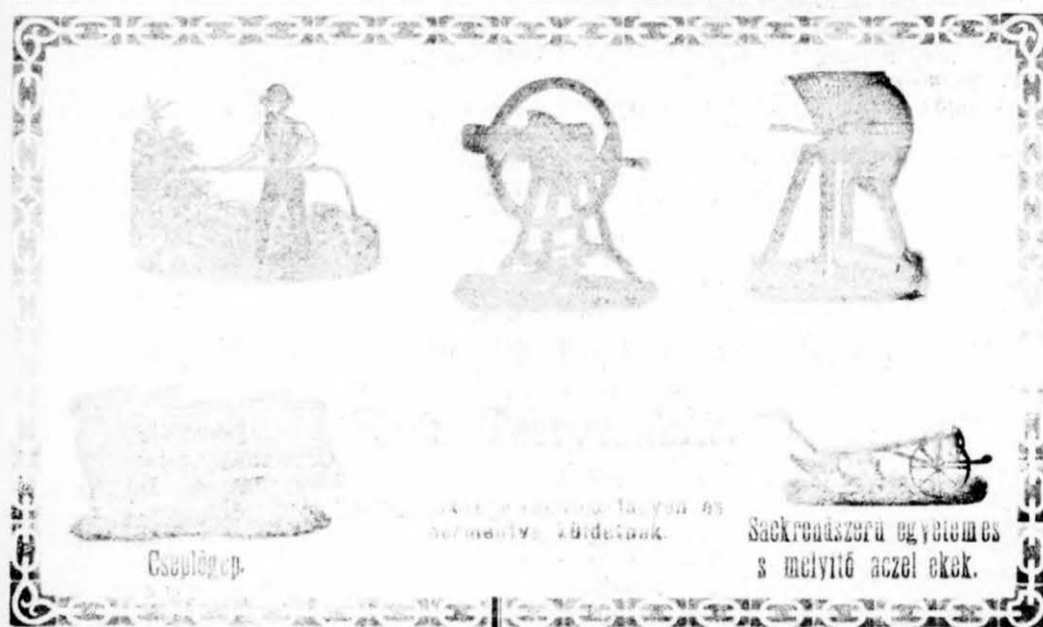
Mütrágyaszer
minden nembn, garantirozott tartalommal, száraz és gipszórásra alkalmas, különösen **Superphosphat**
mélyen a kartellárok alatt, ugyszintén **Chilisaletrom**
a mindenkori hamburgi napiárak szerint legolcsóbban kapható
Löv Benj. fiainál
Nyitra.

Névjegyek, Meghívók, Eljegyzési kártyák

legjobb és legszebb kivitelben készíttetnek

NYITRAI és TÁRSA könyvnyomdájában, Léván.

Együttal ajánljuk legújabb eszközökkel berendezett könyvkötészetünket.

A Franklin-Társulat kiadása.

Magyar Remekírók

a magyar irodalom főművei 55 kötetben és ennek kiegészítője, a hat testes kötetben.

Teljes Magyar Shakspere.

Épp most jelent meg nemzeti irodalmunk eme korszakos gyűjteményének negyedik sorozata, s így most már 20 kötet került ki a magyar remekíróknak eme leggon- dosabb és legdíszesebb kiadásából, melynek rendkívül nagy elterjedése a nemzet minden rétegében eddigelé szinte páratlan.

A most megjelent negyedik sorozatot különösen a Széchenyi-kötet teszi érde- kessé. Ezt Berzeviczy Albert állította össze a legnagyobb magyar műveiből, s oly bevezetéssel látta el, mely essay-irodalmunkban kiváló helyet fog elfoglalni.

Nagy figyelmet fog kelteni a kurucz-költeszet kötete is, melyet Erdélyi Pál szerkesztett nagy rátermettséggel.

Ezenkívül Vörösmarty IV. kötete, Tompa II. kötete és Kisfaludy Sándor I. kötete jelentek meg a sorozatban. Az utóbbihoz Heinrich Gusztáv írt nagybecsű be- kazetést.

A már előbb megjelent három sorozatban a következő művek jelentek meg:

- Arany János munkái I. és II. kötet. Sajtó alá rendezte RIEDL FRIGYES.
- Csikó Gergely színművei. Sajtó alá rendezte VADNAY KÁROLY.
- Csuozor Gergely költői munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta ZOLTVÁNY IREN.
- Garay János munkái. Sajtó alá rendezte FERENCZY ZOLTÁN.
- Kazinczy Ferencz műveiből. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta VÁCZY JÁNOS.
- Köcsgey Ferencz munkái. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta ANGYAL DÁVID.
- Kosztán Lajos munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta KOSSUTH FERENCZ.
- Rudolfy Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta KORONA PÁL.
- Szigligeti Ede színművei I. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta BAYEK JOZSEF.
- Tompa Mihály munkái I. kötet. Sajtó alá rendezte LÁVAY JOZSEF.
- Vörösmarty IV. kötet. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta ENDRŐDI SÁNDOR.
- Zoltai János munkáiból. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta OTTÓ V. PÁL.

Most jelent meg az 1904. évi szülő

BARSI naptár

Barsvármegye általános címtárával. Ára 80 fillér, bérmentes küldéssel 80 fillér, a kis Barsi naptár 30 fillér, Garamvölgyi Protestáns naptár bars megyei egyházi protestáns címtárral 60 fillér. Kapható:

Nyitrai és Társa könyvkereskedésében Léván.

Nyomatott Nyitrai és Társa könyvnyomdájában Léván.

China-órát árunkból gyári raktár! Minden óráért 2 évi lekülsmeretes jótállás!

Klein Sándor
 órás- és ékszerész
 L É V Á N
 alapított 1881. évben.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. Vidéki megrendelések gyorsan és lekiismeretesen teljesíttetnek!

Ajánlja nagy választéku óra, ékszer, arany és ezüstáru raktárát melyben mindenkor a legújabb divatu árú bámulatos olcsó áron kaphatók

Arany női óra	12.—	frt-ól feljebb
Arany férfi óra	20.—	"
Ezüst óra	6.—	"
Nickel óra	3.—	"
Ingsóra	6.—	"
Arany gyűrű (14 karát)	2.1/2	"
Arany fűző (14 karát)	1.1/2	"

Alkalmi ajándékoknak való különféle tárgyakból nagy választék. Legtöbbször óronomológus posztvezető órák, ékszerészeti műveket raktárunk vanak.

Minden családnak

saját jól felfogott érdekére a legjobb

Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávé

szabadna pótlékul használnia a mindennapi kávéjához.

Saját lemezű Szikra Alpári fajboraimat

Árak:

Uj bor (Sárga Margit, Rizling, Köv dinka, Opporto, Kadar, Burgundi)

Ha 1 tonna — — — 19 frt.
 " egész hordóban (7 hektó) 18 "
 " mérve literenként 24 kr.

Ó bor

1901-ik évi hektója — — — 24 frt.
 1902-ik " " — — — 20 "
 " " " egész hordó 19 "
 1896-iki „Sárga Margit“ literje 50 kr.
 1899-iki „Merlot“ (vörös) " 50 "

Léván, 1903. november 1.

Holló Sándor.

Varrógépek és Műhímezés

valódi első magyar szab. Adria-, Dürkopp- és Gasse-féle új Singer gépek igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval

Árak részletfizetésre: korona

Előmagyar monopól., Dürkopp és Gasser új Singer varrógép	56-tól 76-ig
Új Singer medium iparogép állványtal	72-81 80-ig
Titania új nagy Singer 4-es iparos varrógép	78-tól 88-ig
Nagy Howe iparos varrógép	76-tól 80-ig
Valódi szabadalm. Adria családi varrógép	86-tól 96-ig
" láb és kézi hajtásra	96-tól 100-ig
Körhajtós családi (Ringschiff) gép	100-tól 120-ig
iparos (Ringschiff) gép	130-tól 150-ig
Valódi Dürkopp — központorsó — gép családi	120 korona
iparos	150 korona
Új Singer családi varrógép kézhajtásra	44 korona

Főraktár: Kern Testvéreknél Léván
Legjobb géptűk, részek és csónak olcsón.

A tisztelt gazdaközönség szives figyelmébe!
A Hungaria Műtrágya — kén- és vegyipar részvénytársaság baranyai képviselője

DUKES és HERZOG cégre Galgócson

ruházat, mely cég a tisztelt gazdáknak kívánságra készséggel szolgál előnyös ajánlattal.

Ugyanott a legolcsóbban beszerezhető:

Takarmányok:	Melasse	Kalnit
Finom és durva buzakorpa	Melassrozott répaszelet	Kálsó.
Rozskorpa	Kendermagkivonat	Különféle:
Olajpogácsa	Műtrágyák:	Flumel gépolajok
Cocospogácsa	Tomasphosphat	Carbolineum
Szárzmoslék	Grágyagyp	Covotte kenőcs
Szártított répaszelet	Chillsalétrom	Kocsi-kenőcs
Maláta csira	Szártított marhatrágya	Cement
		Zsákok és ponyvák stb.